

ПРИНЦИПИ ПЕРЕТВОРЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ МІСЬКИХ РАЙОНІВ З ІСТОРИЧНО СФОРМОВАНОЮ ЗАБУДОВОЮ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Процес збереження та пристосування існуючої, проектної забудови до змінних вимог є характерною особливістю розвитку сучасного міста. Реконструкція міст, особливо, історичного, загальноміського центру, являє собою ключову проблему сучасного містобудування, актуальність даного питання зумовлена в першу чергу постійною забудовою центру, а також перетворенням та осучасненням історично-сформованого центру міста для забезпечення більш комфортного життя населення.

Ключові слова: перетворення, реконструкція, забудова, історичний центр міст, сформована забудова, щільність забудови.

Abstract

The process of preservation and adaptation of existing, project design to changing requirements is a characteristic feature of the development of a modern city. The reconstruction of cities, especially of the historical, city center, is a key issue in modern urban planning, the relevance of this issue is primarily due to the constant development of the center, as well as the transformation and modernization of the historically formed city center to provide a more comfortable life of the population.

Keywords: transformation, reconstruction, building, historical center of cities, formed building, density of building.

Вступ

Протягом останнього десятиліття зусилля держави у сфері містобудування спрямовані на ефективне використання територій міста, перш за все історичних центрів міст, що є найбільш привабливими для інвесторів. Така привабливість для інвестиційних процесів зумовлює зростання цін на землю в центральній частині міста та збільшення щільності забудови центральних кварталів міста.

Питання впливу на існуючу забудову набувають важливості при реконструкції центру міста, що розвивається. На основі аналізу й узагальнення науково-проектного досвіду були сформульовані загальні принципи та запропоновані прийоми вдосконалення функціонально-планувальної та архітектурно-композиційної організації крупного міста, що стабільно розвивається [1], та проаналізовано шляхи вдосконалення структурних елементів його історичного центру.

Проте активізація містобудівного перетворення центральних районів міст в останні десятиліття зумовила появу нових проблем по плануванню і благоустрою територій [2], що потребують принципових теоретичних підходів і практичних прийомів і методів, спрямованих на збереження історичної забудови при проведенні реконструкції.

На одному рівні з виявленням, узагальненням і формування загальних принципів містобудівного перетворення історичного центру міста, яке постійно розвивається, важливим завданням стає створення системи методів, спрямованих на науково-технічне забезпечення та супровід заходів планування, проектування та належного проведення реконструкції.

Принципи перетворення

Процес реконструкції центрів історичних міст покликаний вирішити найбільш гострі проблеми, що виникли у зв'язку з низкою причин, обумовлених швидкими змінами на соціально-економічному рівні [3]. Існуючі теоретичні дослідження присвячені, в основному, проблемам включення нової забудови в сформовану структуру історичного центру, а саме використання утворилися в процесі реконструкції вільних територій. При плануванні реконструкції міських територій зі щільною забудовою необхідно також проводити оцінку ефективності містобудівного використання кварталів у центрах історичних міст [4].

Ефективне використання міських територіальних ресурсів завжди було одним із найважливіших завдань містобудування. Особливо гостро це питання потребує вирішення у наш час, у зв'язку із впровадженням нового господарського механізму управління розвитком міст, приватної власності на землю та нерухомість, що об'єктивно змушує переглянути ставлення суспільства до головного міського ресурсу - території.

Актуальна задача стосовно територій центрів історичних міст, де найбільш щільно концентруються прошки міської культури, середовище тут набуває специфічних, притаманних конкретному місту властивостей, що в свою чергу потребує виваженого відношення при плануванні та використанні територій. Середовище центрів історичних міст є не лише сукупністю функціональних, об'ємно-планувальних та інших компонентів, а складною системою органічно пов'язаних між собою елементів, причому пов'язаних таким чином, що зміна значення параметрів одного з них неодмінно призводить до зміни інших, інколи багатьох елементів системи. В економічному відношенні - це найцінніші міські землі, завдяки специфічним умовам формування диференціальної та монопольної ренти, тому головна задача містобудування - збереження, оновлення середовища, раціональне та ефективне використання територій [5].

Збалансований розвиток містобудівних систем пов'язують зі сталим становищем у міському середовищі. Згідно з Державною концепцією сталого розвитку міст, головними цілями розвитку населених пунктів і територій, в тому числі, є раціональне використання ресурсів, збереження та відродження історико-культурного потенціалу. Складовою частиною вирішення проблем сталого розвитку населених пунктів є досягнення ефективності в різних сферах містобудівної діяльності: виявлення сучасних тенденцій розвитку міст та окремих територій, формування середовища, обґрунтування раціонального використання та реконструкції територій, тощо.

Висновки

Отже, розглянуті напрями спрямовані на покращення та удосконалення розвитку міст та прямо пов'язані з теоретичним забезпеченням передпроектних досліджень, методів формування, розвитку та реконструкції міських територій, направлені на забезпечення подальшого розвитку містобудівного середовища. Актуальними залишаються і питання розширення досліджень щодо покращення обґрунтованості проектних рішень з урахуванням ефективного використання територій заснованого на системному та техніко-економічному підходах.

У такий спосіб, за умов зростання обсягів будівництва при дефіциті вільних територій, визначення ефективності містобудівних рішень при передпроектних дослідженнях та у варіантному проектуванні набуває важливого значення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодин В.А. Пути совершенствования структурных элементов исторического центра стабильно развивающегося крупного города / В.А. Кодин // Комунальное хозяйство городов, 2009.- Вып.90. – С. 16-21.
2. Планировка и благоустройство жилых территорий: Монография / Л.В. Яременко; Ред.: Н.М. Демин; Нац. акад. изобраз. Искусства и архитектуры. – Издат. дом А.С.С. – К.: 2004.-154 с.
3. Коноплева Е.В. Средства организации архитектурной среды свободных пространств в процессе реконструкции центров исторических городов //Комунальное хозяйство міст: Наук.-техн. збірник. – К.: - Техніка, 2012. – Вип. 101. – С. 562-565.
4. Бородич Л.В. Метод оцінки ефективності містобудівного використання кварталів у центрах історичних міст (на прикладі міст Лівобережжя України). – Дис...канд.наук: 05.23.20 / Бородич Лариса Володимирівна; Полтавський нац.техн.ун-т ім.Ю.Кондратюка. – Полтава, 2009.-187 с.
5. Дудар І.Н., Савчук О.М., Веремій О.Г. Проблеми вдосконалення розвитку міста Вінниця // Сучасні технології, матеріали і конструкції вбудівництві: Наук. –техн. збірник. – Вінниця, №2.- 2011. – с. 97-100.

Олена Ярославівна Ковальська – студентка групи БМ-17м, факультету будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yaroslavivnaxx@gmail.com

Науковий керівник: **Ігор Некифорович Дудар** – професор, доктор технічних наук, кафедри БМГА, Вінницький національний технічний університет,

Olena Y. Kovalska – student of BM-17M, faculty construction of thermal power and gas, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yaroslavivnaxx@gmail.com

Supervisor: **Igor N. Dudar** - professor, doctor of technical sciences, Department of BMGA, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia